

VISION ZERO

Сім «золотих правил» виробництва з нульовим травматизмом і з безпечними умовами праці

Настанова для роботодавців та менеджерів

Нещасні випадки на виробництві та професійні захворювання не зумовлені долею і не є неминучими: у них завжди свої причини. Розвиток ефективної культури профілактики дозволяє їх усунути і попередити виробничі аварії та збиток, а також професійні захворювання.

Vision Zero або «Нульовий травматизм» – це якісно новий підхід до організації профілактики, що об'єднує три напрями: безпеку, гігієну праці та благополуччя робітників на всіх рівнях виробництва.

Концепція Vision Zero, розроблена Міжнародною асоціацією соціального забезпечення (МАСЗ), вирізняється гнучкістю і може бути адаптована до конкретних заходів профілактики, що мають пріоритетне значення для забезпечення безпеки, гігієни праці та благополуччя робітників на тому чи іншому підприємстві. Завдяки своїй гнучкості Vision Zero може застосовуватися на будь-якому робочому місці, на підприємстві та в будь-якій галузі в усіх регіонах світу.

Сім «золотих правил» концепції Vision Zero

1. Станьте лідером! Демонструйте прихильність!
2. Виявляйте небезпеки – контролюйте ризики!
3. Визначайте цілі – розробляйте програми!
4. Створіть належну систему управління безпекою та гігієною праці – досягайте високого рівня організації!
5. Забезпечуйте безпеку та гігієну на робочих місцях, під час роботи з механізмами та обладнанням!
6. Підвищуйте кваліфікацію – розвивайте професійні навички!
7. Інвестуйте в людей – мотивуйте, залучаючи!

Безпека та гігієна праці окупаються

Безпечні та здорові умови праці є не тільки морально-юридичним зобов'язанням, а й виправдовують себе економічно. Інвестиції в безпеку праці дозволяють уникнути людських страждань і захистити найцінніше, що у нас є, – наше здоров'я, фізичне та психологічне благополуччя. Не менш важливо й те, що вони позитивно впливають на мотивацію робітників, якість праці та продукції, репутацію компанії, ступінь задоволеності робітників, менеджерів і клієнтів та, як наслідок, економічні показники.

Міжнародні дослідження дохідності інвестицій в профілактику довели, що кожен долар, вкладений в безпеку праці, генерує потенційний прибуток у розмірі понад двох доларів. Безпечні умови праці – це внесок у процвітання підприємства.

Безпека праці потребує активної участі адміністрації

Удосконалення безпеки та гігієни праці на підприємстві не обов'язково означає збільшення витрат. Важливіше те, що адміністрація діє усвідомлено, здійснює послідовне керівництво і створює атмосферу довіри та відкритої взаємодії на всіх рівнях компанії. Реалізація стратегії профілактики Vision Zero потребує активного внеску багатьох учасників підприємства. Вочевидь успіх або невдача в реалізації стратегії Vision Zero будуть у підсумку залежать від прихильності роботодавців та керівників підприємства, умотивованості менеджерів та пильності робітників.

Як створювався цей документ

Допомагаючи роботодавцям і менеджерам підприємств вирішувати задачі безперервного удосконалення безпеки і гігієни праці згідно з концепцією Vision Zero, МАЄЗ на основі результатів всеосяжного дослідження, присвяченого найбільш ефективним профілактичним заходам, розробила практичний інструмент управління з метою розвитку культури безпеки та гігієни праці. Понад 1000 роботодавців, директорів, менеджерів, спеціалістів у сфері профілактики, інспекторів з безпеки праці та представників робітників відповіли на запитання, що стосуються передової практики. Підсумком роботи стало створення практичної Настанови з реалізації концепції Vision Zero, що враховує сім «золотих правил».

Як користуватися Настановою

Кожне «золоте правило», що міститься в чинній Настанові, враховує короткий огляд із подальшим викладенням низки принципів і простим переліком контрольних питань. Ви зможете швидко оцінити, які з семи «золотих правил» уже виконуються на вашому підприємстві, що можна удосконалити і чи потрібно вжити якихось корегувальних дій.

Приєднуйтеся до кампанії

Зайдіть на веб-сайт, присвячений концепції Vision Zero (www.visionzero.global), де ви знайдете додаткову інформацію та приклади добросовісної практики. Реєструйтеся онлайн, щоб стати частиною глобального товариства підприємств, що реалізують стратегію Vision Zero.

Безпечні та «здорові» робочі місця – це реально. Усе залежить від вас!

Оцініть рівень виконання «золотих правил»:

- ЗЕЛЕНИЙ** – виконується повною мірою;
- ЖОВТИЙ** – є над чим попрацювати;
- ЧЕРВОНИЙ** – необхідно вжити заходів.

1 Станьте лідером! Демонструйте прихильність!

Будьте лідером – несіть знамено! Ваша поведінка як керівника має вирішальне значення для успіху або невдачі в розвитку безпеки праці на вашому підприємстві.

Кожен роботодавець, директор і менеджер відповідальний за безпеку праці на підприємстві. Якість керівництва визначає не тільки практику в галузі безпеки праці, але й власну привабливість, успішність та стійкість. Воно вимагає відкритої взаємодії та чіткої культури управління. Якісне керівництво характеризується також передбачуваністю, послідовністю та увагою до деталей.

Директори і менеджери показують іншим приклад для наслідування. Вони встановлюють правила і самі їх дотримуються, забезпечують розуміння цих правил та їх виконання всіма робітниками підприємства. Будь-яке порушення вимагає негайної реакції! Оцініть ситуацію! Виявлення факторів ризику має заохочуватися. Те, як чинять самі менеджери, на що вони заплющують очі та на чому наполягають, визначає норму поведінки працівників.

Як справи на вашому підприємстві?

1 Я демонструю прихильність принципам безпеки та гігієни праці, встановлюю стандарти і подаю приклад своїм робітникам та менеджерам.	Індивідуальний рейтинг	Загальний рейтинг
На мене покладено відповідальність за безпеку праці робітників. Я розумію і приймаю це зобов'язання.	○○○	
Мною намічені цілі з безпеки праці й інформування про них робітників (заява про місію компанії, її принципи).	○○○	
Безпека праці для мене – пріоритет. Якщо я сумніваюсь, то кажу собі «стоп».	○○○	○
Безпека праці завжди стоїть пунктом номер один в порядку денному всіх нарад на підприємстві.	○○○	○
Я розумію, що є прикладом для інших. Дотримуюсь правил і використовую індивідуальні засоби захисту. Виявивши порушення норм безпеки з боку працівника, я негайно реауюю і спілкуюсь з ним.	○○○	○
Я беру участь в тренінгах для керівників із питань безпеки та гігієни праці (БГП) і отримую актуальну інформацію.	○○○	
2 Усі робітники підприємства усвідомлюють значення безпеки та гігієни праці, і ми відкрито обговорюємо ці питання.	Індивідуальний рейтинг	Загальний рейтинг
У нас встановлені чіткі правила безпечної роботи.	○○○	
Я прагну того, щоб всі робітники знали про них.	○○○	○
Я обговорюю питання БГП із робітниками.	○○○	○
Робітники мого підприємства знають, хто за що відповідає.	○○○	○
Я заохочую робітників висловлюватися, щоб зрозуміти, чи дійсно я подаю їм приклад.	○○○	
3 Я дію послідовно і показую, наскільки для мене важливо забезпечити безпеку та гігієну праці.	Індивідуальний рейтинг	Загальний рейтинг
До призначення на керівну посаду кожен робітник бере участь в семінарі з питань безпеки праці.	○○○	
Менеджери підприємств знають, яке значення має для мене безпека праці. Правил однаково дотримуються всі робітники і менеджери.	○○○	○
Я заохочую дотримання дисципліни і постійно борюся з порушеннями. Не допускаю безладу і халатності на робочому місці.	○○○	○
Також звертаю увагу підрядників, компаній-партнерів, постачальників і клієнтів на важливості питань безпеки та гігієни праці для підприємства.	○○○	○
4 Я інвестую кошти в БГП на підприємстві.		
Мої робітники мають достатньо часу, щоб виконувати свою роботу уважно і безпечно.	○○○	
Мої робітники знають про своє право й обов'язки зупинити роботу, якщо її неможна виконати в безпечних умовах.	○○○	○
Я і всі мої менеджери регулярно перевіряємо дотримання вимог виробничої безпеки, наприклад, у ході технічних, контрольних і перехресних перевірок БГП відповідно до принципів подвійного контролю.	○○○	○
Я забезпечую відповідними засобами захисту та фінансування безпеки праці.	○○○	

2 Виявляйте небезпеки – контролюйте ризики!

Оцінювання ризиків – важливий інструмент, що дозволяє своєчасно і систематично виявляти небезпеку та ризики, вживати превентивних заходів. Додатково повинні оцінюватися аварійні, передаварійні та травмонебезпечні ситуації.

Ви вчиняєте раціонально, аналізуючи загрози і ризики, щоб попередити виробничі аварії та збої. Це дозволяє вам оцінювати потенціальні фактори ризику, а також визначати і документувати необхідні превентивні заходи. Саме тому цим інструментом сьогодні користуються в усьому світі.

Оцінювання ризиків, що проводяться належним чином і систематично, є важливою темою практичного інструктажу робітників підприємства. Аналіз аварійних, передаварійних і травмонебезпечних ситуацій дозволяє виявляти питання, що потребують особливої уваги або потенційних покращень.

Як справи на вашому підприємстві?

1 Я регулярно вживаю на підприємстві необхідні заходи для оцінювання ризиків, їх документування й актуалізації.	Індивідуальний рейтинг	Загальний рейтинг
Мої менеджери знають про свій обов'язок проводити оцінювання ризиків і враховувати всі можливі загрози.	○○○	
У цьому процесі також беруть участь робітники, члени правління, фахівець із безпеки праці, штатний лікар та інші спеціалісти з питань БПП.	○○○	
За основу я взяв наступний підхід до оцінювання ризиків: <ul style="list-style-type: none"> - документування організаційної структури підприємства; - визначення і конкретизація видів діяльності; - виявлення супутніх загроз і ризиків; - оцінювання загроз і ризиків; - розроблення превентивних заходів; - виконання превентивних заходів. - перевірка ефективності превентивних заходів. 	○○○	○○○
Крім того, увага приділяється питанням технічного обслуговування, профілактики, усунення неполадок і ремонту, діяльності підрядників та зовнішніх компаній, а також порядку дій у надзвичайній ситуації.	○○○	
У нашому оцінюванні ризиків також враховуються питання охорони здоров'я з огляду на психічне здоров'я. За необхідності вимірюється рівень вмісту шкідливих речовин, рівнів шуму та вібрації.	○○○	
Я встановив періодичність актуалізації оцінювання ризиків.	○○○	
2 Інформація про виробничі аварії, передаварійні ситуації та травмонебезпечні ситуації реєструється, оформлюється в формі статистичних звітів та оцінюється з метою впровадження можливих покращень.	Індивідуальний рейтинг	Загальний рейтинг
Мені негайно повідомляють про всі виробничі аварії, передаварійні ситуації та травмонебезпечні ситуації на підприємстві, а також про будь-які наслідки для здоров'я робітників.	○○○	
Виробничі аварії, записи в журналі про надання першої допомоги, передаварійні ситуації та травмонебезпечні ситуації ретельно розслідуються для встановлення причин і вжиття превентивних заходів.	○○○	○
Ми ведемо статистику для виявлення трендів і основних проблем.	○○○	○
Мені відомі три головні причини аварій на підприємстві та пов'язані з ними витрати.	○○○	○
Результати аналізу враховуються при оцінюванні ризиків і програми профілактики.	○○○	
Я розумію, що кількість виявлених передаварійних ситуацій і травмонебезпечних ситуацій свідчить про атмосферу довіри на підприємстві.	○○○	
3 Ми використовуємо результати оцінювання ризиків і аналізу аварій, щоб досягати покращень.	Індивідуальний рейтинг	Загальний рейтинг
Я особисто вибірково перевіряю ефективність вжитих превентивних заходів.	○○○	○
Результати оцінювання ризиків використовуються для удосконалення виробничої практики на підприємстві.	○○○	○
За результатами оцінювання ризиків виконуються персональні та розробляються робочі інструкції.	○○○	○

3 Визначайте цілі – розробляйте програми!

Успіх у справі безпеки праці вимагає постановки чітких цілей і прийняття конкретних практичних кроків, що має передбачатися в окремій програмі.

Безпека і гігієна праці враховує безліч аспектів. Розставте пріоритети, встановіть чіткі цілі в галузі безпеки праці на підприємстві та спробуйте досягнути їх у середньостроковій перспективі, наприклад, у межах трирічної програми.

Існують кілька варіантів цілеспрямованого програмного підходу: ви ставите за мету неухильне зниження кількості виробничих аварій, або виділяєте питання, яким потрібно приділити основну увагу, наприклад, роботі з обладнанням, експлуатації вилкових навантажувачів та використанню індивідуальних засобів захисту або зниженню рівня забруднення робочого середовища пилом. Як тільки ваші робітники зрозуміють, що вас особисто турбує їхня безпека та здоров'я і що на підприємстві робляться певні кроки в цьому напрямі, успіх не змусить чекати на себе. Вам потрібно регулярно інформувати робітників про успішне просування до поставлених цілей.

Як справи на вашому підприємстві?

1 Я намітив чіткі цілі в галузі безпеки праці.	Індивідуальний рейтинг	Загальний рейтинг
До цілей нашого підприємства належать забезпечення безпеки та гігієни праці робітників.	○○○	
Щоб досягнути покращень у короткостроковій та середньостроковій перспективі, я встановив конкретні віхи на шляху вдосконалення безпеки праці.	○○○	○
Я узгоджую особисті цілі з менеджерами і робітниками.	○○○	○
Я своєчасно інформую всіх менеджерів, робітників, підрядників, партнерські компанії, клієнтів та громадськість про цілі компанії та її поточні пріоритети.	○○○	○
2 Я планую конкретні дії, щоб досягнути своїх цілей.	Індивідуальний рейтинг	Загальний рейтинг
Складаючи план дій, я визначаю конкретні види діяльності, програми з безпеки праці та додаткові заходи, спрямовані на сприяння досягненню своїх цілей. Я також складаю план-графік.	○○○	
Із метою виконання конкретних видів діяльності, виконання програм із безпеки праці, організації тижневих кампаній з безпеки праці, днів здоров'я та прийняття запланованих заходів я даю конкретні завдання і призначаю менеджерів проєктів.	○○○	○
Я своєчасно інформую всіх менеджерів, робітників, підрядників, партнерські компанії, клієнтів і громадськість про виконання заходів і програм із безпеки праці, проведення тижневих кампаній з безпеки праці та днів здоров'я і запрошую їх до участі.	○○○	○
Я також запрошую членів сімей робітників взяти участь в діях і програмах із безпеки праці та в днях здоров'я.	○○○	
3 Я встановлюю показники ефективності заходів, що застосовуються.	Індивідуальний рейтинг	Загальний рейтинг
На основі показників ефективності (таких як кількість аварій, робітники, які пройшли підготовку, учасники одноденних кампаній, масштаб участі в інформаційно-просвітницьких кампаніях та днях безпеки праці) я вимірюю ступінь підтримання і хід досягнення поставлених цілей та інформую всіх робітників про результати.	○○○	
Із урахуванням кількості виробничих аварій, відпусток у зв'язку з хворобою, безаварійних днів і відсотка здорових робітників я оцінюю хід досягнення поставлених перед компанією цілей.	○○○	○
Якщо результати мене не задовольняють, я корегую свої дії та програму.	○○○	○
Наскільки це можливо, порівнюю ключові показники ефективності свого підприємства з показниками аналогічних підприємств галузі (бенчмаркінг).	○○○	○
Я регулярно повідомляю робітникам і менеджерам про результати і хід просування до поставлених цілей, наприклад, на зборах робітників або на інформаційних стендах.	○○○	○

4

Створіть належну систему управління безпекою та гігієною праці – досягайте високого рівня організації!

Систематична робота з удосконалення безпеки праці на підприємстві – це хороша ідея. Вона не вимагає великих зусиль і окупає себе.

Маючи високоорганізовану систему безпеки праці, будь-яке підприємство працює без збоїв, оскільки зменшується кількість несправностей, простоїв та проблем із якістю продукції. Це вагомий доказ на користь ефективної організації безпеки праці – все це окупиться!

Вам допоможуть переліки контрольних питань. Тим, хто хоче досягнути більшого, потрібно створити систему управління охороною праці як основу для постійного вдосконалення. Успішний аудит після її впровадження відкриває шлях до сертифікації та визнання.

Як справи на вашому підприємстві?

1 Структура, обов'язки, компетенції, процедури і процеси – моє підприємство добре організовано з точки зору безпеки та гігієни праці.	Індивідуальний рейтинг	Загальний рейтинг
Я склав організаційну схему БПП зі сферами компетенції та зонами відповідальності.		
Я визначив завдання, обов'язки та компетенції менеджерів, у тому числі в сфері безпеки праці, і виклав їх письмово.		
У нас працюють спеціалісти з безпеки праці (фахівець з безпеки праці, штатний лікар і психолог, спеціаліст з гігієни праці тощо). Вони консультують мене і всіх менеджерів. Згідно з організаційною схемою вони знаходяться в моєму безпосередньому підпорядкуванні.		
Я встановив порядок підзвітності та призначив відповідальних осіб. Це поширюється і на безпеку праці на підприємстві.		
Вживаю необхідні заходи для постійного оновлення робочих інструкцій та оцінювання ризиків, а також забезпечую регулярне інформування та інструктаж своїх робітників.		
На підприємстві достатня кількість співробітників, які відповідальні за безпеку праці, надання першої медичної допомоги і протипожежну безпеку; вони проходять підготовку і постійно навчаються.		
Регулярно проводяться перевірки, що дають змогу переконатися в тому, що профілактичні медогляди працівників плануються і проводяться відповідно до вимог виробничої медицини.		
2 Питання БГТ на підприємстві беруться до уваги при призначенні менеджерів.	Індивідуальний рейтинг	Загальний рейтинг
На моєму підприємстві неухильне дотримання і виконання правил безпеки та гігієни праці є однією з вимог, якій повинні відповідати претенденти на посади менеджерів.		
Перед призначенням новий менеджер повинен пройти курс підготовки для керівників, присвячений питанням безпеки праці.		
Я ввів у практику літучки з питань безпеки праці, які начальники проводять зі своїми робітниками перед роботою.		
Мої менеджери регулярно проводять перевірки БГТ на ввірених їм ділянках роботи. Особливу увагу вони приділяють забезпеченню порядку та чистоти.		
Я регулярно обговорюю з менеджерами їхні обов'язки з БГТ і стежу за тим, щоб вони виконували встановлені вимоги.		
3 Організація безпеки праці на моєму підприємстві відповідає як мінімум вимогам законодавства.	Індивідуальний рейтинг	Загальний рейтинг
Я регулярно перевіряю всі ділянки виробництва, щоб переконатися в тому, що відповідні організаційні вимоги виконуються.		
Особисто беру участь в семінарах для підприємців і топ-менеджерів.		
Мої спеціалісти з безпеки праці залучені у всі процеси прийняття рішень, що стосуються БГП.		
Я заснував комітет з безпеки праці, де ми регулярно обговорюємо цілі в галузі безпеки праці та складаємо план удосконалення безпеки праці на підприємстві.		
Особисто очолюю комітет із безпеки праці.		
У нарадах, які проводжу не рідше одного разу на квартал, беруть участь менеджери, представники робітників, представники служби БГП та інженери з безпеки праці.		
Ми готуємося до екстрених ситуацій, регулярно відпрацьовуючи дії в надзвичайній ситуації та на випадок пожежі відповідно до затвердженого мною плану аварійно-рятувальних дій.		
Я перевіряю якість безпеки праці в компаніях, із якими працюю.		
Уже запровадив систему управління охороною праці на своєму підприємстві та перевіряв ефективність її функціонування за допомогою зовнішніх аудиторів. Відповідний сертифікат отримано.		

5

Забезпечуйте безпеку та гігієну на робочих місцях, під час роботи з механізмами та обладнанням!

Безпечні виробничі приміщення, обладнання і робочі місця є обов'язковими умовами безаварійної роботи. Крім того, має враховуватися вплив виробничого середовища на здоров'я робітників.

Ефективні стратегії в галузі безпеки праці передбачають технічні, організаційні й індивідуальні заходи. Заходи технічного характеру мають першочергове значення. Саме тому вкрай важливо забезпечити відповідність верстатів, приміщень, обладнання і робочих місць вимогам чинних стандартів із безпеки праці, а також виключити або мінімізувати шкідливий вплив на здоров'я робітників.

Звичайно, не завжди є можливість використовувати новітні технології. У таких випадках необхідна модернізація. Уже довела свою спроможність практика інформування відділу забезпечення про те, що на першому місці повинні стояти питання безпеки, і що безпечне обладнання повинно бути частиною будь-якого виробничого процесу. Необхідно пам'ятати, що більшість нещасних випадків трапляється під час екстреного або планового ремонту і технічного обслуговування, оскільки проведення цих робіт зазвичай перешкоджає конструктивним особливостям об'єкта або вони проводяться без використання засобів захисту або з їх використанням у несправному стані. Адміністрація підприємства має не допускати подібних ситуацій.

Як справи на вашому підприємстві?

1 Ми забезпечуємо дотримання чинних стандартів безпеки при будівництві та/або придбанні нових виробничих об'єктів, механізмів та обладнання, а також при організації робочих місць.	Індивідуальний рейтинг	Загальний рейтинг
Разом із відділом постачань ми готуємо технічні специфікації для всіх процесів закупівель та встановлюємо вимоги з безпеки.	○○○	
Я враховую результати оцінювання ризиків при закупівлі та постачанні.	○○○	
Купую техніку й обладнання тільки в тому випадку, якщо виробник або дилер може надати настанови з експлуатації та результати аналізу ризиків щодо товарів, які постачаються.	○○○	○
Я залучаю до участі в цьому процесі досвідчених співробітників, правління та спеціалістів з безпеки праці, наприклад, штатного лікаря або фахівця з безпеки праці.	○○○	○
Купуючи механізми й обладнання, я перевіряю їх відповідність нормативам і стандартам, а також наявність знаку відповідності вимогам технічної безпеки за результатами перевірки, проведеної незалежним сертифікаційним органом.	○○○	○
2 Я вживаю необхідні заходи з метою забезпечення використання та справного функціонування захисних пристроїв при повсякденній експлуатації виробничих приміщень, механізмів та обладнання.	Індивідуальний рейтинг	Загальний рейтинг
Я вживаю заходи для проведення регулярних перевірок безпечного стану обладнання.	○○○	
Вживаю заходи для того, щоб інформація від виробника, що міститься у настановах із експлуатації, входила до чітких і зрозумілих робочих інструкцій під час навчання та регулярного інструктажу робітників.	○○○	
Я визначаю регулярність проведення перевірок і призначаю відповідальних осіб.	○○○	○
Я встановлюю порядок проведення технічного обслуговування, планового і екстреного ремонту, оскільки ці роботи пов'язані з підвищеним рівнем травматизму.	○○○	○
Я визначаю порядок організації безпечного руху транспорту територією підприємства.	○○○	○
Я вживаю заходи для того, щоб шляхи евакуації, протипожежні та вибухозахисні засоби завжди були справними.	○○○	
3 Ми вживаємо всі необхідні заходи, щоб наші виробничі приміщення, механізми й обладнання не чинили негативної дії на здоров'я робітників або щоб така дія була мінімальною.	Індивідуальний рейтинг	Загальний рейтинг
Я вживаю заходи, що дозволяють встановити і/або виміряти й мінімізувати вміст пилу, шкідливих речовин, рівня шуму та вібрації, а також регулярно перевіряти ефективність заходів захисту.	○○○	○
Очисники повітря, наприклад, поглиначі пилу, регулярно проходять технічне обслуговування, під час якого перевіряється ефективність їхньої роботи.	○○○	○
Ми приділяємо увагу ергономіці робочих місць та обладнання, наприклад, достатності освітлення, ергономічності робочих операцій, правильній осанці в сидячому положенні та недопущенню незручних і обмежених поз.	○○○	○

6 Підвищуйте кваліфікацію – розвивайте професійні навички!

Інвестуйте в навчання і професійну підготовку своїх робітників та слідкуйте за тим, щоб кваліфікація кожного з них відповідала посаді, яку він обіймає.

Після аварії часто постає питання: «Як це могло статися?». Технічні засоби і виробниче обладнання працюють все швидше й ефективніше, проте у той же час вони стають все складнішими і часто виходять з ладу. Тим більш важливо систематично залучати на робочі місця висококваліфікований і добре підготовлений персонал. Керівництво компанії відповідальне за підготовку детальних кваліфікаційних вимог для кожної посади на підприємстві та за відповідність кваліфікації кожного робітника його обов'язкам.

Характер робочих місць безперервно змінюється. Знання застарівають все швидше, а професійні навички робітників вимагають регулярного оновлення. Як ніколи в минулому обов'язковими умовами стають професійна підготовка і безперервне навчання; при цьому виключень щодо представників керівництва й адміністрації підприємства немає!

Як справи на вашому підприємстві?

1 Ми знаємо, яка кваліфікація та професійні навички нам необхідні для безпечної експлуатації технологічного обладнання та попередження збоїв у його роботі.	Індивідуальний рейтинг	Загальний рейтинг
Я регулярно установлюю кваліфікаційні вимоги для робітників підприємства.	○○○	
Вимоги, що висуваються до прийому на роботу, систематично переглядаються. Я готую план підготовки нових робітників.	○○○	○
Вживаю заходи для того, щоб робітники, які звільняються, документували свої знання і передавали їх наступникам, наприклад, шляхом організації спільного навчання.	○○○	○
Я аналізую можливості та забезпечую робітникам безперервне навчання і підвищення кваліфікації.	○○○	○
2 Я інвестую в систематичну підготовку і безперервне навчання своїх робітників та сприяю подальшому розвитку їх особистості.	Індивідуальний рейтинг	Загальний рейтинг
Ми регулярно визначаємо потреби в сфері професійної підготовки і безперервного навчання, наприклад, під час атестаційних зустрічей з робітниками, і розробляємо середньострокові плани.	○○○	
У відповідь на пропозицію про продовження освіти та професійної підготовки, що надходять від вишів, професійно-технічних училищ, державних органів та компаній-страхувальників нещасних випадків, я регулярно направляю співробітників на навчання.	○○○	○
Користуюся такими ж пропозиціями від виробників, постачальників та професійних асоціацій. Я застосовую нові комунікаційні технології (Інтернет, дистанційне навчання), щоб завжди бути в курсі справи.	○○○	○
Уважно слідкую за якістю заходів, спрямованих на продовження навчання співробітників, і особливо звертаю увагу на те, щоб вони враховували елементи практики.	○○○	
3 Я використовую поглиблені або знову набуті професійні знання співробітників і покладаю на них відповідні нові обов'язки.	Індивідуальний рейтинг	Загальний рейтинг
Після закінчення учбових семінарів я розмовляю зі співробітниками, щоб оцінити їхні нові знання та ідеї.	○○○	○
Співробітникам, які закінчили курси підвищення кваліфікації, надаю можливість поділитися новими знаннями з колегами.	○○○	○
Я переконаний, що безперервне навчання необхідне для підтримання високого рівня безпеки праці в компанії.	○○○	○
4 Знання забезпечують безпеку – ось чому я високо оцінюю практичний, зрозумілий та багатосторонній інструктаж для робітників.	Індивідуальний рейтинг	Загальний рейтинг
Інструктаж адресується конкретним учасникам і набирає форми обговорення, а не нотації. Відповідне навчання організовується для менеджерів.	○○○	○
Готуючись до інструктажу, ми враховуємо різні рівні підготовки співробітників та їхнє знання мов.	○○○	○
Я перевіряю засвоєння предмета інструктажу. Матеріали інструктажу, професійної підготовки і подальшого навчання документуються.	○○○	○

7 Інвестуйте в людей – мотивуйте, залучаючи!

Мотивуйте своїх робітників, залучаючи їх до розв'язання всіх питань безпеки праці. Ці інвестиції окупляться!

Заохочення співробітників до дотримання правил техніки безпеки – одне з головних зобов'язань керівника. Підприємства, які піклуються про робітників та активно залучають їх до процесу безпеки праці, отримують можливість максимально використовувати важливий актив – знання, здібності та ідеї робітників.

Якщо з робітником радяться, наприклад, коли оцінюються ризики або розробляються робочі інструкції, він активніше прагне дотримуватися правил. Підвищенню мотивації сприяє проведення регулярних інтерактивних заходів та інформаційних днів, у ході яких можна набути практичного досвіду і знань про безпеку праці. Нічого не коштує похвалити робітників за дотримання правил безпеки, дізнатися їхню думку, поцікавитися, як вони розв'язують складні виробничі задачі, та негайно відреагувати на необережні дії або небезпечну ситуацію. У той же час це допомагає формувати особисту позицію робітників та мотивує їх до безпечної, вдумливої і, головне, впевненої роботи.

Мета полягає в тому, щоб кожен робітник піклувався про себе так само, як і про своїх колег. Один за всіх і всі за одного!

Як справи на вашому підприємстві?

1 Я відкрито висловлюю особисту вдячність робітникам. Я очікую такої ж поведінки з боку всіх менеджерів та керівників.	Індивідуальний рейтинг	Загальний рейтинг
Я залучаю робітників до участі в прийнятті рішень, що стосуються безпеки праці на підприємстві. Я хвалю їх за дотримання правил безпеки і негайно реагую на необережну поведінку.		
Я відкритий для контактів із робітниками та буваю на виробництві.		
Серйозно ставлюсь до інформації, повідомлень про потенційно небезпечні ситуації та до ідей робітників, переконуюся, що рішення знайдено, своєчасно відгукуюсь на те, що відбувається.		

2 Тематику безпеки та гігієни праці я використовую з метою формування та розвитку позитивної культури компанії.	Індивідуальний рейтинг	Загальний рейтинг
Ми підтримуємо корпоративну культуру, засновану на довірі, повазі та співпраці.		
На підприємстві всі проблеми вирішуються відкрито. Право і обов'язок кожного – сказати «стоп» у разі виникнення небезпечної ситуації або недотримання норм безпеки на виробництві.		
Я докладаю зусилля для того, щоб робітники та члени їхніх сімей знали, що вони працюють на підприємстві, де дотримуються норм безпеки праці.		
Робітники мого підприємства піклуються один про одного.		
Я запрошую не тільки робітників, членів їхніх сімей, а також наших клієнтів та партнерів, брати участь у днях здоров'я, заходах із безпеки праці та інформаційних днях, присвячених питанням безпеки праці.		

3 Ми створили структури на підприємстві, що заохочують участь робітників та підвищують їхню мотивацію.	Індивідуальний рейтинг	Загальний рейтинг
Я заохочую робітників та менеджерів за високі результати і безпечну роботу, пропонуючи їм фінансові та нематеріальні стимули.		
Я заохочую робітників ділитися власними ідеями про безпеку праці, наприклад, опускаючи свої пропозиції в особливу скриньку або розміщуючи їх на інформаційних стендах чи у внутрішній мережі підприємства.		
Із цією ж метою я використовую платформи національних і міжнародних ініціатив, кампанії та конкурси в сфері безпеки праці, куди я спрямовую кращі пропозиції своїх робітників.		
Я мотивую робітників відкрито повідомляти про небезпечні ситуації та їх винагороду за це.		
Я вимагаю дотримання правил безпеки та гігієни праці як однієї з основоположних умов службового росту на підприємстві.		
Робітники поінформовані про немінучі ризики для їхнього здоров'я та ознайомлені з необхідними заходами профілактики.		

Приєднуйся сьогодні до компанії Vision Zero!

www.visionzero.global
#visionzeroglobal

Ці настанови з реалізації концепції Vision Zero підготовлено Міжнародною асоціацією соціального забезпечення та її Спеціальним комітетом з профілактики при консультативному сприянні з боку широкого кола підприємств та фахівців.

Не дивлячись на ретельність підготовки та складання даних, що публікуються, МАСЗ не відповідальна за будь-які неточності, пропуски та інші помилки в даних і в цілому за будь-який фінансовий або інший збиток, що виник у результаті використання цієї публікації.

На видання поширюється чинність ліцензії Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivs 4.0 Unported License (CC BY-NC-ND 4.0).

Версія опублікована в 2017 році.

ISBN 978-92-843-5222-7

© Міжнародна асоціація соціального забезпечення 2017